

ЧЕТЕНЕТО В ЕПОХАТА НА ИНТЕРНЕТ

Четенето не е прост процес. Четенето не се изразява само в декодиране на текст посредством букви. В последните години на всички фенове на интернет се налага постоянно една идея, целяща да потъпка тяхното самочувствие. Колкото повече се развиват технологиите и електронното четене, толкова повече ни се натяква, че затыпяваме и не четем книги.

Преди всичко трябва да стане ясно, че **четенето на литература не те прави умен**. Познаваме изключително много хора, които са чели около сто пъти повече литература, но не знаят какво е метафора или ако знаят – нямат понятие за какво точно се използва. Освен това четенето не се изразява само в четене на литературни произведения. Нека не забравяме, че **КНИГИТЕ НЕ СА САМО ЛИТЕРАТУРА**. Да, никой не отрича, че те предлагат един свят, който развива въображението и помагат за развитието на мисленето. **Интернет** предлага персонализирана информация. Точно така се оформят най-добрите специалисти в определени области. Те четат избирателно, четат това, което ги вълнува силно, а не това, което се „препоръчва” от учителката по литература в училище. Те стават добре запознати с определена тема и следователно се стремят постоянно да надградят знанията си.

В навлизането на смартфоните в ежедневието ни потокът на информация се увеличи значително. Още със ставането от леглото, детето включва своя iPhone и започва да чете нещото, което го интересува най-много, а ако не го направи после се чувства виновно и неинформирано. По същия начин всички други деца се интересуват от живота на своята микрогрупа. Те намират тази информация в социалните мрежи.

В интернет няма задължителни четива, няма препоръчителна литература. В мрежата има лични блогове, които препоръчват книги по собствена преценка и точно заради това те са толкова популярни. Хората не искат да им се налага нещо от „запознати, критици и специалисти”. Те искат да чуят какво четат, както харесват техните познати и идоли.

Какво е лошото на несистематизираното знание? Какво е лошото на знанието в много области, а не само в една? И нека зададем и тривиалния въпрос какво е по-добре: да знаеш много по една тема или по малко от всичко? Отговорът не е еднозначен и той трябва да е индивидуален. Всеки е свободен да чете и да се информира както пожелае, където поиска. **Четенето е интимен процес.** Мрежата дава тази свобода, която младите използват умело днес.

Четенето на книги успява да запази мястото си в "топ 5" дейности, упражнявани от българите в свободното им време. За тези, които четат, предпочитаният начин остава хартиеният носител (52%). Въпреки, че запазва първото си място, той бележи спад с 15% спрямо 2014 г., когато 67% от анкетиранията са заявили, че четат преобладаващо на хартия. Респективно, алтернативните, електронни начини на четене нарастват сумарно от 36.7% на 46.8% - на компютър (20%), таблет или смартфон (9%), електронен четец (6%), слушане на аудиокниги (1%).

Но четенето в интернет е различно от четенето на книга. Четенето в интернет е търсене на информация и се насочва точно към нея. Да, и книгите предлагат ръководство за търсене на конкретна информация чрез съдържанието и индекса си, но в интернет потребителят е господар на търсенето си. Той се ръководи от заглавия и подзаглавия в различни цветове, прозорци и рамки, линкове и категории и сам решава колко време да отдели на дадена страница, накъде да погледне и как да синтезира намереното. В същото време той обаче е и роб на търсенето на информация, защото силно зависи от графичното организиране на думите – удебелени заглавия насочват погледа му, наличието на линкове му дават впечатление за авторитетност и обикновено не отделя повече от един екран време за дадена страница и дори тема.

В интернет епохата средният човек започва да чете повече, защото информацията отново е повече в текстов вид. Но нещо повече, той започва да произвежда съдържание и информация, вместо само да я консумира. И всъщност потопяването в тази култура на писането и четенето помага на децата, чиято социална среда им пречи да постигат успех в училище – тези, които не принадлежат към елитите и които в телевизионната епоха не биха чели книги. Интернет е демократичен инструмент, стига разбира се човек да има достъп до него

Има и училища, които създават „бели пространства“ – място и време за съсредоточаване, вникване и насочване на вниманието.

Какъв е изходът? Освен такива „бели пространства“ трябва да се култивира четенето на книги, които да достигнат до дълбочини и да тренират ума за поддържане на вниманието. Четенето не е просто сърч с гугъл. А знанието, за да се превърне във власт, трябва да отива отвъд владеещото на фактологията и намирането на информация. В това хуманитарните науки, в които дългият текст все още си е най-главният инструмент за разбиране и знание, имат предимство.

Изготвил: Г.Гичева

Ст.учител ЦОУД

